

15 ÉVES A

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

Szakok bemutatkozása

KAR
VÁR

SZOMÉHELY

ZALAEGERSZEG

PÉCS

Működés és tevékenységi kör

A Szaknyelvi Tanszék megalakulása óta mind a négy képzési központban működik, mégpedig tanszéki csoportok szintjén. A tanszéki csoportok élén a tanszéki csoportvezetők, (Roznár József főiskolai adjunktus, Szombathely; Juhász Éva főiskolai docens, Zalaegerszeg; Gyenge Lajos András főiskolai docens Kaposvár) állnak, akik az adminisztratív feladatok végzése mellett felelősek a tanszéki csoport munkájának szakmai színvonaláért. A Pécsi tanszéki csoport adminisztratív és szakmai irányítása a tanszékvezető hatáskörébe tartozik.

A Tanszék által kínált, a kreditrendszerben kritérium követelményként szereplő angol és német szaknyelvi kurzusok képzési központokban történő koordinálásáért a tanszéki csoportokban működő angol illetve német nyelvi koordinátorok felelősek. Feladatuk a Tanszék vezetése által meghatározott szakmai célok helyi megvalósításának elősegítése.

A Tanszék élén a tanszékvezető áll, (Dr. Rébék-Nagy Gábor egyetemi docens) aki a tanszék oktató és kutató munkáját irányítja, meghatározza a stratégiai és taktikai célokat, illetve teendőket, összefogja a képzési központokban folyó munkát és kapcsolatot tart a HÖK-kel és a kari vezetéssel, minden fórumon képviseli a Tanszékot, biztosítja a tanszék törvényes működését. A Tanszékvezetőt az általános ügyek vitélében Gyenge

Lajos főiskolai docens segíti, illetve szükség esetén helyettesíti. A tudományos terület érintően Séllyné Gyúró Mónika főiskolai docens feladata a Tanszék tudományos kutató munkájának összefogása, a kutatók eredményeinek számontartása, a kutató teamek munkájának ütemezése, a tanszéki tudományos konferenciák megszervezése, a publikációk tanszéki honlapon történő megjelenésének előkészítése.

A Tanszék által kínált két nyelv (angol és német) kurzusaival összefüggő nyelvi-szakmai-módszertani kérdések tanszéki csoportokon átvéelő koordinálásáért az angol szakcsoportvezető (Eklicsné Lepenye Katalin főiskolai adjunktus) illetve a német szakcsoportvezető (Máté Orsolya főiskolai adjunktus) felel, akit a gyermekgondozási szabadsága idején Hambruchné Kóhalmi Anikó főiskolai tanársegéd helyettesít.

A Tanszék fennállása óta négy jelentős projektet valósított meg:

- a PROFEX államilag elismert egészségügyi tudományos szaknyelvi vizsga akkreditálása, bevezetése és működtetése;
- az e-PROFEX interneten elérhető szaknyelvi-oktató szoftver létrehozása;
- a főiskolai hallgatók szaknyelvi szükségletelemzése;
- valamint angol és német kari szaknyelvi jegyzetek írása.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

Az egyes szakterületek nyelvi szükségleteire koncentráció, egységes szemléletű tananyag megalkotását a Pécsi Képzési Központ oktatói végezték el az előző tanév második félévében, jelenleg mind a négy képzési központban a kipróbálás fázisában vannak.

A PROFEX nyelvvizsgarendszer akkreditálása az ÁOK-val létrejött kooperáció eredményeként valósult meg, ezért a vizsgarendszer egyik fővizsgáztatóját is a Tanszék adja. Ez a személy Máté Orsolya főiskolai adjunktus, német nyelvi fővizsgáztató, illetve jelenleg Hambuchné Kőhalmi Anikó főiskolai tanársegéd. A fővizsgáztató a Vizsgaközpont első számú szakmai irányítója, joga van egy személyben dönteni az egész ország területén folyó vizsgáztatás szakmai színvonalával és törvényes lebonyolításával kapcsolatos kérdésekben az általa irányított német nyelvi vizsgafejlesztés és vizsgáztatás vonatkozásában.

Az e-PROFEX internetes szaknyelvoktató anyag megvalósításának és működtetésének irányításáért az e-PROFEX projektvezetője Hajnal Brigitta főiskolai adjunktus felel. Feladata az internetre történő felvitel koordinálása, valamint a rendszer működtetésének szakmai-módszertani ellenőrzése. Itt kell megemlíteni Jankó Attila kari informatikai vezetőt, aki rendkívül hatékonyan és lelkesen támogatja ezt a tevékenységet, csakúgy, mint a Tanszék egyéb informatikával összefüggő törekvéseit.

A főiskolai hallgatók nyelvi szükségletelemzése projektet Juhász Éva főiskolai docens irányította. Az eredményeket a Tanszék igyekezett felhasználni a kreditrendszer bevezetésének illetve a szaknyelvi oktatás hatékonyabbá tételének céljaira.

Milyen szakterületen és milyen képzési szinten történik jelenleg a képzés? Tekintettel arra, hogy a Szaknyelvi Tanszék által oktatott tárgyak a főiskola minden hallgatója számára kritérium követelményként vannak meghatározva, a szaknyelvi képzés a Kar egészén átível, minden képzési szinten (beleértve az egyetemi, főiskolai szinteket) folyik.

Kutatási tevékenység

Mivel fiatal tanszékről (három évvel ezelőtt alakult) van szó, a kutatási irányok, célok és teamek kialakítása éppen befejeződött és 2005 az első év, amikor a tanszék minden egyes oktatója évente legalább 1 alkalommal kötelező jelleggel vesz részt hazai és/vagy nemzetközi tudományos konferencián illetve publikál. Természetesen kongresszusi részvételre és publikációk megjelentetésére eddig is került sor. A tanszéki oktatók által 2005 első félévének végéig megjelentetett publikációk száma 20. 2005 januárjában jött létre a tudományos területet összefogó feladatkör a tanszéki kutatások elméleti és gyakorlati szempontú összehangolására. A feladatkört ellátó kollégán a tanszékvezetővel egyetértésben

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

megalkotta a tanszéki kutatások lehetséges irányait összefoglaló kutatási témakörök áttekintő összefoglalását. A részletes leírást az alábbi összefoglaló tartalmazza:

A Szaknyelvi Tanszék oktatói által kutatható alkalmazott nyelvészeti kutatási területek

1. Nyelvpedagógia az egészségügyi szaknyelv oktatásában

a. Tanulási stratégiák

- a nyelvtanulói autonómia fejlesztésének módjai
- a kommunikációs kompetencia elősegítése (nyelvi, szociolingvisztikai, szociokulturális, társadalmi)
- személyiségfejlesztés (kognitív, érzelmi)
- a „nyelvtelenség” kérdése

b. tanítási stratégiák

- a különböző nyelvtanítási módszerek alkalmazása
- a nyelvi készségek tanításának problémaköre
- a hibajavítás szükségessége, illetve felesleges volta
- a nem anyanyelvű tanár szerepe
- osztálytermi kutatások*

c. tantervfejlesztés

- a különféle tantervtípusok összevetése a hallgatói és intézményi igényekkel
- diskurzus elemzés és tanterv készítés
- a tanterv készítés elvei és lépései
- szükségletelemzés a tantervkészítésben*

d. tananyagfejlesztés

- szükségletelemzés a tananyagfejlesztésben
- a tananyagfejlesztés meghatározó szempontrendszere (tanmenet, hallgatók nyelvi szintje, csoport nagysága, metodika, előtesztelés, a négy készség)
- didaktikai szempontok a tananyag felépítésében
- külföldi és magyar kiadású szaknyelvi könyvek összevetése

2. Fordítás az egészségügyi szaknyelv oktatásában

a. kontrasztív nyelvészet

- mondat felépítési különbségek
- frazeológiai különbségek és azonosságok
- tükörszavak
- grammatikai struktúrák összevetése

b. ekvivalencia kutatás

- átváltási műveletek a fordításban
- lexikai átváltási műveletek
- grammatikai átváltási műveletek
- mondatrészi szerepek felcserélése

c. lexikológia, lexikográfia

- egészségügyi szótár, szójegyzék, és szószerkesztés szempontjai
- magyar és idegen nyelvű egészségügyi szójegyzékek módszertani összevetése

3. Az idegen nyelv elsajátításának mérése és értékelése

a. különböző nyelvi szintek mérésének sajátosságai

- különféle tesztípusok alkalmazhatósága speciális területeken*

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

- különféle feladattípusok alkalmazhatósága egyes nyelvi szinteken
  - szükségletelemzés a nyelvi szintek mérése előtt *
  - a tesztek megbízhatósága és érvényesége*
- b. értékelés
- az alternatív értékelés
  - a hagyományos és alternatív értékelés összevetése és alkalmazhatósága
  - szóbeli osztálytermi értékelés
  - írásbeli értékelés
4. Egészségügyi kommunikáció
- a. verbális kommunikáció
- dialógus szakember-beteg között*
  - kiscsoportos kommunikáció
  - intézményi kommunikáció
  - orvosi terminológia
  - regiszterváltások
- b. nem verbális kommunikáció
- testbeszéd fontossága
  - metakommunikáció
  - jelentősége a terápia sikerességében
  - férfi-nő kapcsolat vonatkozásában az egészségügy területén
5. Készségfejlesztés az egészségügyi szaknyelv tanításában
- a. szövegértés
- olvasási technikák
  - az olvasási sebesség növelése
  - szövegszerkezet szerepe a megértési folyamatban
  - a szöveg jelentésének feldolgozása
- b. íráskészség - retorika
- írásművek műfaji jellemzői
  - írásművek retorikai felépítése célközönség és téma alapján
  - kontrasztív retorika
  - állandó szófordulatok egyes műfajokban
  - a modalitás kifejezése egyes műfajokban
- c. szóbeli kommunikáció és beszédértés
- a beszédértés nehézségei – jellemzők
  - beszédértési feladatok a nyelvvizsgán
  - beszédértési feladatok a nyelvórán
  - a beszédértés sebessége fokozásának technikái
  - beszédértési technikák kezdőtől a haladó szintig
6. Informatika és internet az egészségügyi szaknyelv oktatásában
- a. internet alkalmazása
- keresőrendszerek
  - téma és szövegkeresés módszerei
  - szövegfeldolgozás a nyelvórán egyénileg, kiscsoportban, vagy közösen
- b. informatika
- CAL, CALIS rendszerek
  - tanulás, gyakorlás, és értékelés számítógépes oktató programokkal
  - az e-Profex felépítése, jellegzetességei, előnyei*
- (A *-gal jelölt területeken a Tanszék egy vagy több munkatársa már folytat kutatást)
- Ugyancsak 2005-től kezdve vezettük be a tanszéki tudományos konferenciák (szemeszterenként legalább egy ilyen összejevetelt tervezünk),

amelyek célja egymás kutatási eredményeinek megismerése, megvitatása, illetve a kutatás területén még kevés gyakorlatot szerzett kollégák számára olyan fórum kialakítása, ahol - mintegy főpróbaként előadhatják a hazai és nemzetközi kongresszusokra szánt előadásait. A tanszéki tudományos ülésekre minden esetben meg kívánjuk hívni a rendezvény helyszínét adó képzési központ és a kar vezetőit.

Képzés-oktatásfejlesztés

Magyarország Európai Unióhoz (EU) történt csatlakozása a Szaknyelvi Tanszéket eddig ugyan nem teljesen ismeretlen, de bizonyos értelemben mégis új feladat elé állítja. Az ezzel kapcsolatos stratégiai célok a következők:

- a főiskolai oktatók nyelvtudásának megfelelő irányú és mélységű gyarapításához segítségnyújtás;
- a főiskolai hallgatók számára EU- kompatibilis ütőképes szaknyelvtudás biztosítása;
- az EU-ra jellemző szakmai-kulturális ismeretek befogadásának elősegítése;
- az autonóm, életfogytig tartó tanulás és tájékozódás legfontosabb készségeinek kifejlesztése, különös tekintettel az internet-kínálta lehetőségek megismerésére és megragadására;
- a nemzetközi szakmai közösségekbe történő bekapcsolódás elősegítése az azokban folytatott írásbeli és szóbeli kommunikáció sajátosságainak megismertetésével;

- a folyamatban lévő, egyes szakterületek nyelvi szükségleteit és igényeit kielégíteni kívánó kari jegyzetek fenti célokhoz történő igazítása.

Tartalmi korszerűsítés

- Az oktatásnak feltétlenül olyan tartalmak irányába kell elmozdulnia, amely a jövő szakemberei számára minél több gyakorlati haszonnal járnak és az oktatásban szerzett ismeretek, jártasságok és készségek a lehető legrövidebb időn belül hasznosíthatók a mindennapi munkában.
- Fokozottan figyelembe kívánjuk venni a Tanszék által a megalakulás után elnyert főigazgatói pályázatból finanszírozott kari hallgatói szükségletfelmérés és elemzés eredményeit is annak érdekében, hogy hallgatóink szaknyelvtanulás iránti motivációját biztosítsuk, illetve fokozzuk.

Módszertani fejlesztés

A módszertani megújulás legfontosabb irányai:

- az internet (e-mail) kínálta testreszabott és egyéni bánásmódot mindnagyobb mértékben biztosító tananyag feldolgozási és számonkérési módszerek eddigieknél lényegesen nagyobb mérvű alkalmazása az autonóm tanulás mihamarabbi elérése érdekében. Itt az egyes hallgatókkal való személyes kapcsolattartás külön kiemелendő;
- az internet mint szakmai és szaknyelvi információ forrás használatának általánossá

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

tétele, különös tekintettel a Tanszék oktatói által kifejlesztett e-PROFEX internetes szaknyelvoktató kurzusra.

Kutatás-fejlesztés

A Tanszék - profiljából következően – jelentős kutatás-fejlesztési munkát nem tud végezni, viszont a PROFEX szaknyelvi vizsgarendszer, az e-PROFEX internetes szaknyelvoktató program valamint a korábban már említett korpusznyelvészeti kutatások eredményeként létrejövő nyelvi termékek esetleg szolgáltatók külső, nem egyetemi, profit-orientált cégeket és intézményeket is érdekelhetnek. Az erre irányuló első lépéseket még ezután kívánjuk megtenni.

Tanszék nyelvvizsgáztatási jogosultsága

A PROFEX államilag elismert szaknyelvi vizsgarendszert valamint a PROFEX ÁOK és EFK Nyelvizsga központot a Nyelvizsgát Akkreditáló Testület 2000. szeptember 5-én akkreditálta. Az akkreditációs pályázatot a két kar együttesen nyújtotta be, így a sikeres akkreditáció után az államilag elismert nyelvvizsgabizonyítvány kiadására a két kar közös anyagi erőfeszítése révén létrejött PROFEX államilag elismert nyelvvizsgaközpont jogosult. A vidéki egyetemek közül ez mind a mai napig egyedülálló eredménynek számít. A Nyelvvizsgaközpont vezető tisztségei közül az EFK a német nyelvi fővizsgáztatói tisztséget kapta meg, amelyet jelenleg Máté Orsolya főiskolai adjunk-

tus tölt be, immár két éve, közmegegyezésre. A fővizsgáztató joga és kötelessége a nyelv- és szakmai színvonal és a vizsgabiztonság illetve törvényesség felügyelete az általa képviselt nyelv vizsgafejlesztése és vizsgáztatása során. A Nyelvvizsgaközpont folyamatosan bővül, így mára mind a négy képzési központban működő Szaknyelvi Tanszéki Csoportok vizsgahelyeket üzemeltetnek, a tanszéki csoportvezetők pedig egyben a PROFEX államilag elismert szaknyelvi vizsgaközpont vizsgahely vezetői is. A Tanszék oktatóinak túlnyomó többsége vizsgáztatói képzésben részesült, aminek eredményeként a PROFEX Nyelvvizsgarendszerben vizsgáztatási joggal rendelkeznek. Államilag elismert PROFEX szaknyelvi vizsga jelenleg 3 szakterületen tehető: orvosiegyeségtudományi, telekommunikációs és jogiközgazgatási. A Tanszék munkatársai büszkéek arra, hogy a Kar hallgatói számára amennyiben igénylik, a diplomaszerezés nyelvi feltételeit is biztosító, nyelvpótlékra jogosító államilag elismert vizsga-lehetőséget tudunk kínálni. Fontos feladatunk annak tudatosítása, hogy a szaknyelvi vizsga a leendő vagy már működő szakemberek számára lényegesen kevésbé megterhelő, mint az ún. általános nyelvvizsga, hiszen a szaknyelvi vizsga esetében a vizsgázók saját maguk által már megszerzett szakmai háttérismeretekre építhetnek. További előnyt jelent számukra, hogy a nemzetközi szakmai kommunikációba való bekapcsolódásra egy szaknyelvi vizsga révén lényegesen célirányosabban lehet felkészülni.